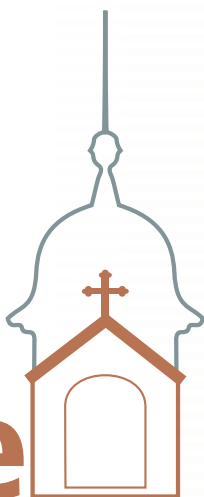

på fanø
kirkerne

Kirkeblad for Nordby og Sønderho sogne
september - november 2018

Ikoner
side 3

Sogneudflugten,
den 30. maj
side 4

Sommerfuglen

Af Nanna D. Coln

Jeg hørte et sted, at den umådeligt varme sommer i år betød flere sommerfugle end sædvanligt i det danske sommerland, og det fik mig til at tænke på sommerfuglen og dens symbolik.

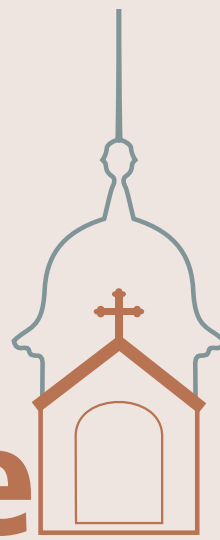
I den antikke græsk-romerske verden skulle sommerfuglen have været et symbol på sjælen. Men sommerfuglen vandt også indpas i den tidligste kristne kirke som et opstandelsessymbol. Sommerfuglen kan jo med sine stadier af først larve, så puppe, og sidenhen flyvefærdig sommerfugl med vinger i de smukkeste farver, netop være som et billede på den lille opstandelse, som vi mennesker kan opleve det, når vi igen rejser os fra sygdom, lidelse, mørke og sorg, men jo også være som et billede på den store opstandelse, som venter os alle efter døden i troen på Jesus Kristus. For vi mennesker er vel også i en eller anden forstand som larver, der skal dø og gemmes væk i jorden, som var det en puppe, for så en skønne dag at opstå som forvandlede og bevingede væsner i Paradisets have. Om ikke andet så kan sommerfuglen og dens underfulde forvandling være en inspiration – og måske også en trøst – til at holde ud og ikke miste håbet på trods af alt, når livet af en eller anden grund gør ondt.

Hør bare denne lille historie: ” En mand fandt engang en puppe, hvori en sommerfugl netop var begyndt den møjsommelige kamp for at bryde ud. Manden sad fascineret og kiggede på dette naturens lille drama i flere timer. Men så skete der ikke noget i et langt, langt stykke tid. Det så ud til, at sommerfuglens kræfter var sluppet op, og at den ikke magtede at kæmpe sig det sidste stykke vej ud af puppen. Manden ville gerne hjælpe den kæmpende sommerfugl, så han hentede en saks og klippede forsigtigt det sidste stykke af puppen op, som forhindrede sommerfuglen i at komme ud og flyve afsted.

Nu kunne sommerfuglen nemt frigøre sig. Men dens krop var hævet, og vingerne var små og krøllet sammen. Manden ventede og ventede igen. Han ville så gerne se vingerne folde sig ud og blive større, så de kunne bære kroppen. Men der skete ikke noget. Sommerfuglen blev bare ved med at kravle rundt på jorden.

Forsatte på side 4 >>

kirkerne på fanø

Nordby og Sønderho Sogne
www.kirkernepaafano.dk

Sognehuset
Niels Sørensen vej 3
6720 Fanø
Tlf: 7516 2086

Kirkekontoret:
Kordegne Jens Peter Kristensen
Mail: jpk@km.dk

Åbningstider for kirkekontoret:
Tirsdag 15.30 - 17.30
Torsdag 10 - 12
- eller efter aftale

Sognepræst (kbf.):
Nanna Dugård Coln
Bavnebjergtoft 8, 6720 Fanø,
Mobil: 3032 4729
ndu@km.dk. Træffes ikke mandag

Sognepræst
Miriam Flórez
Sønderho Strandvej 1
6720 Fanø
Mobil: 2877 8077
mfe@km.dk. Træffes ikke mandag

Kirketjener Nordby
Mette Holst Jacobsen
Mobil: 3032 4520
Træffes ikke mandag

Kirketjener Sønderho
Malene Bech
M. 3032 4116. Træffes ikke mandag

Organist
Johnny Nielsen
Mobil: 2945 7790.
Træffes ikke mandag
johnny_nielsen@esenet.dk

Kirkesanger i Sønderho Kirke
Marie-Louise Exner
Mobil: 2992 6109
mlexner@hotmail.com

Kirkegårdskontoret:
Niels Sørensen Vej 3,
6720 Fanø
Mobil: 2341 1944

Kirkegårdsleder
Lene Andersen
Øvrige medarbejdere:
Flemming Pedersen, Tetiana Serduik, Dennis Nybo

Menighedsråd Formand
Karen Gejl Friis
Vestervejen 33
6720 Fanø
6131 6716
formand@kirkernepaafano.dk

Kirkeværge Nordby/Sønderho
Carl Martin Christensen
2335 8354

Kirkerne på Fanø
Kirkeblad for Nordby og Sønderho sogne.
Redaktionsudvalg:
Kirsten Andersen
Freddy Christensen
Miriam Flórez
Nanna Dugård Coln
Design og produktion:
Casa Grafika, Fanø
Oplag: 2000 eksemplarer

Ikoner

Af Nanna D. Coln

I den ortodokse kirke er der en lang tradition for ikoner, som er hellige billeder. Små værker gennemtænkt ned til mindste detalje, lige fra motiv, komposition, materialer og proces. Der er altså ikke tale om fri kunst i vestlig forstand men om en religiøs tradition, hvor ikonografen tilmed ”skriver” sin ikon under bøn og faste.

Ikonerne er som en slags ”teologi i farver”. De skal ikke blot betragtes som illustrationer men rettere som formidlere af troen på den treenige Gud. Ikonerne opfattes som en fysisk manifestation af dét, de repræsenterer. De er på sin vis ”bønsbilleder”, der frembringes under bøn, ligesom de helst bør betragtes i bøn. Ikonerne er udtryk for læren om guddommeliggørelse, også kaldet theosis, som er helt central i ortodoks kristendom. En lære, som siger, at Gud blev menneske, for at vi mennesker skal blive guddommelige.

I alle ortodokse kirker rundt omkring i verden, finder man ikoner, som er sat op på en ikonostase. En stor billedvæg, der deler kirkens rum op i en hellig og profan del. Men også i private ortodokse hjem finder man ikoner, som små ”vinduer mod himlen”.

Der er på mange måder store forskelle mellem den ortodokse og den lutherske kristendom, som Folkekirken jo tilhører, men derfor kan man stadig forundres, betages af og fordybe sig i de hellige billeder og deres budskab, som en ”teologi i farver”.

I løbet af efteråret 2018 bliver der mulighed for at opleve ikoner i salen i Sognehuset. Elisabeth Susanne Jensen, som også er organist og fungerer som vikar ved Kirkerne på Fanø, udstiller nemlig nogle af sine smukke ikoner.

Elisabeth Susanne Jensen har modtaget undervisning af ikonograf Cristinel Covrig fra Rumænien og har tidligere haft udstillinger.

Sogneudflugten, den 30. maj

Af Edel Bagger

"De Blå Busser" holdt klar i Esbjerg, og kl. 9.15 kørte vi mod Vester Vedsted, hvor vi gjorde holdt ved vejen til Mandø. Her fik vi formiddagskaffe med morgenbrød. Derefter kørte vi den korte tur til Vadehavscenteret - Porten til Unesco Verdensarv Vadehavet.

Det er en imponerende bygning, hvor tagrør er lagt på tag, undertag og på facaden, så Centeret passer godt ind i det flade marskland. Indenfor blev vi modtaget af Centerets leder Klaus Melbye, der gav os en rundvisning, som var spændende og bestemt, ikke kedelig. Vi blev vist rundt i nogle af de flotte udstillingslokaler, med montre og levende billeder, der kørte på kæmpe skærme.

Der er 1.000 m² udstillingslokaler, hvor man bl.a. kan følge trækfuglenes lange rejser. Vi fik så mange indtryk af fugle, muslinger, østers og meget, meget mere, som er svært at beskrive, det SKAL opleves.

Der er i alt 2.800 m², der udover udstillingslokaler, rummer møde - og formidlingsfaciliteter, butik og café. Efter rundvisningen, havde vi 1 time på egen hånd, hvor haven med de mange fine planter, var et besøg værd. Fra Vadehavscenteret kørte vi til Ribe, hvor vi på restaurant Backhaus, fik serveret Stjerne-skud (traditionen tro) + en øl eller vand.

Efter frokosten, havde vi 2 timer på egen hånd. Domkirken var et besøg værd, og måske en isvaffel, ville smage godt i det fine vejr, inden bussens afgang. Undervejs gjorde vi holdt ved Kammerslusen. I skønne omgivelser ved Ribe Å, fik vi eftermiddagskaffe med Edel Palle's, lækre kager.

Tak til alle dem, der bragte alt det vi nød undervejs, om bord på færge og bus. Tak til Miriam, for den fin tilrettelagte tur og for det fine hæfte med program, samt sange til hjemturen. Vi nåede Fanø færgen kl.17.10. Tak for atter, en uforglemmelig dag.

<< Forsættelse fra side 2

Det, manden ikke havde forstået, var, at kampen inden i puppen var nødvendig for sommerfuglen. Ved at kæmpe ville vingerne vokse sig stærke, så sommerfuglen kunne blive parat til at flyve, når den kom fri. Sommetider ønsker vi, at Gud ville lade os gå gen-

nem livet helt uden at møde vanskeligheder, men et liv uden kamp, ville på sin vis gøre os handicappede. Vi ville aldrig blive så stærke, som vi kunne være blevet. Og vi ville aldrig kunne flyve."

Babysalmesang og kirkemusikalsk legestue

Dette efterår starter vi igen babysalmesang og kirkemusikalsk legestue op under ledelse af musikpædagog Cecilie Sønderkov Hansen.

Babysalmesang er et tilbud til forældre om at komme i Nordby kirke og synge salmer og børnesange med deres mindste i alderen 0-12 måneder. Der er mange gode grunde til at deltage i babysalmesang. Det er en helt særlig oplevelse. Den musik, barnet hører de første år, kan stimulere dets sanser og udvikling i mange positive retninger. Kirkerummet er et særligt rum, hvor musik klinger anderledes end hjemme i stuen. Selvom babyerne ikke forstår teksterne i salmerne, kan de alligevel opfange lyden, stemningen og ånden i dem. Babysalmesangen varer ca. 45 minutter, og vi mødes 8 gange. Hver gang slutter vi af med kaffe /te samt hyggeligt samvær.

Kirkemusikalsk legestue er et tilbud for de små børn i alderen 1-3 år ligeledes i Nordby kirke. Legestuen er en hyggelig og sjov måde at være sammen med sit barn eller barnebarn på. Vi bruger salmer og børnesange, sanglege og danse samt forskellige rekvisitter, der alt sammen er med til at vække sanserne og stimulere barnets musiske, motoriske og sproglige udvikling. Efter ca. 30 minutters musikalske aktiviteter er der saft og frugt. Også her mødes vi i et forløb over 8 gange.

Babysalmesang starter **onsdag d. 19. september kl. 10-11**. Kirkemusikalsk legestue starter **lørdag d. 8. september kl. 10-11**. Deltagelse er gratis men tilmelding nødvendig på mail: nordby.sognskads@km.dk

Morgensang & Kaffe

I anledning af Spil Dansk Ugen i uge 44 begynder vi dagen med morgensang og en kop kaffe.

Vi mødes tirs. d. 30/10, ons. d. 31/10 og tors. d. 1/11 kl. 9-10 i Nordby kirke.

Kalender

September

Søndag d. 9. september

Foredrag i Sognehuset kl. 14-16

"Med Grundtvig i kærlighed og krise"

Liv og værk flettes hele tiden sammen hos Grundtvig. Det gælder i hans prædikener og hans salmer, men især i de mange digte, han skrev om og til sin store kærlighed Marie – også efter hendes død.

Disse digte har overraskende nok ikke fået megen opmærksomhed.

Men de giver en fin indgang til de mere eksistentielle sider af Grundtvig, som gør ham nærværende og relevant også for mennesker i dag.

Birgitte Stoklund Larsen, som er generalsekretær i Bibelselskabet og en af landets eksperter i Grundtvig, vil i dette spændende foredrag tage udgangspunkt i sin anmelderroste bog "Paradissskyggen - med Grundtvig i kærlighed og krise" fra 2015.

Gratis entré – kaffe 20 kr.

Torsdag d. 13. september

Gud og Mad – Børnegudstjeneste i Nordby kirke kl. 17.00

"Dengang verden blev til..."

Så er det blevet tid til endnu en børnegudstjeneste. Denne gang skal vi høre om altings begyndelse.

Vi skal synge, lege, høre en god historie og opleve kirkens rum – helt på børnenes betingelser. Gudstjenesten er målrettet børn i alderen 3-8 år, men hele familien kan sagtens deltage.

Efter gudstjenesten vil vi spise noget dejlig mad sammen i sognehuset. Vi slutter af senest kl. 18.30 med en lille sang at gå hjem på. Vi glæder os til at se jer.

Søndag d. 23. september
Meditativ strikgudstjeneste i Sønderho kirke kl. 11.00

Tag strikketøjet med, hvis du har et sådant og tillad dig at sidde og strikke under en gudstjeneste, sammen med en hel masse andre mennesker. Du kan også komme uden strik og bare opleve den særlige stemning, der er i kirken denne søndag.

Med eller uden strik - du vil have en helt særlig oplevelse!

Tirsdag d. 25. september
Senior-gudstjeneste i Nordby kirke kl. 15.30

Efter en lang og varm sommer er efteråret atter over os med tid til eftertænkning og tid til at takke for livet – både for det jordiske liv og det evige liv.

Kom og vær med til en kort gudstjeneste efterfulgt af kaffe, fællessang og hyggeligt samvær i sognehuset. Vi glæder os til at byde jer velkommen.

Søndag d. 30. september
Høstgudstjeneste i Nordby kirke kl. 11.00

Kom og se vores smukt pyntet kirke og syng med på nogle af efterårets smukke salmer ved denne gudstjeneste, hvor vi vil takke for høsten og for livet.

Vi runder gudstjenesten af med at spise frokost sammen i sognehuset.

Menuen er suppe/brød og kaffe/kage.

Alle er hjerteligt velkommen.

Oktober

Torsdag d. 4. oktober
Sognearrangement i Sognehuset kl. 14-16

”Syng med Højskolesangbogen”

”Så syng da Danmark, lad hjertet tale”.

Vi dykker ned i vores Højskolesangbog og synger sange, så vi kan mærke, at vi er til. Kaffe og kage 20 kr.

Søndag d. 7. oktober
Høstgudstjeneste i Sønderho kirke kl. 11.00

Kom og se vores smukt pyntet kirke og syng med på nogle af efterårets smukke salmer ved denne gudstjeneste, hvor vi vil takke for høsten og for livet. Vi runder gudstjenesten af med kaffe og æblekage i kirken. Alle er hjerteligt velkommen.

Tirsdag d. 9. oktober
Sognearrangement – Film i Fanø-biograf kl. 19.30

”Kæmpen”

Denne perle af et svensk drama handler om Rikard, der er en autistisk ung mand med en deform krop.

Rikard blev separeret fra sin mor efter fødslen, og nu 30 år senere vil han finde hende. På trods af sin skrøbelige fysik i en barsk og fordømmende omverden beslutter han sig for at deltage i det skandinaviske petanque-mesterskab. Han er overbevist om, at hvis han vinder, så vil hans mor komme tilbage. Situationen er vanskelig, men heldigvis får Rikard hjælp af en 50 meter høj kæmpe.

Kom og se instruktør Johannes Nyholms fantastiske debutspillefilm, der både er rørende, morsom og dybt original.

Gratis entré – alle er velkomne.

Søndag d. 14. oktober
Meditationsgudstjeneste i Nordby Kirke

En meditationsgudstjeneste har fokus på dette at nå ind til stilheden bag sindet og gøre os lydhøre for hvad Gud taler til os inde i stilheden.

Den særlige musik og sang ved gudstjenesten stemmer sindet og gør det muligt at gå dybt ind i meditationen, som guides undervejs.

Tirsdag d. 16. oktober
Aftensang i Sønderho kirke kl. 20.00

Vær med til en stemningsfuld aftensang med tid til stilhed, bøn og sange i efterårets farver.

Som altid vil en dygtig solist medvirke med smukke toner ved aftensangen.

Søndag d. 28. oktober
BUSK-gudstjeneste i Nordby kirke kl. 11.00

”At være i Guds hånd”. Sådan lyder overskriften for dette års BUSK-gudstjeneste, hvor øens spejdere traditionen tro vil medvirke ved en gudstjeneste for hele familien.

Efter gudstjenesten er der pølser og brød i sognehusets sal. Alle er hjerteligt velkommen.

November

Søndag d. 4. november
Alle Helgens gudstjeneste - Nordby kirke kl. 14.00 og Sønderho kirke kl. 16.00

Der afholdes stemningsfulde gudstjenester i begge kirker i anledning af Alle Helgen. Navnene, på dem der er døde i sognene siden sidste Alle Helgen, læses højt og vi tænder et lys for hvert navn.

Søndag d. 11. november
Foredrag i Sognehuset kl. 14-16

”Rygter om Gud - forestillinger om Gud som ressource eller som belastning”

Hospitalspræster fortæller, at patienter med kritisk sygdom påfaldende ofte plages af tanker, om det er Gud, der nu straffer dem for fejltrin. Altså et billede af Gud som en, der kritisk overvåger menneskene og straffer. Det kan dreje sig om mennesker, der før krisen havde et anderledes positivt gudsbillede. Der er, som om der ligger en giftrest i den kollektive undergrund fra dengang, man truede børn med, at ”Gud ser alt”, og nu får en rystelse giften til at trænge op i bevidstheden. Men i Bibelen omtales Guds nærhed på helt andre måder – som en Gud, der faktisk elsker menneskene, og samtidig har en myndighed, så det i sidste ende er livets og ikke det ondes kræfter, der sejrer.

Johannes Værgø, som er forhenværende sognepræst i Domkirken i København og som også har et langt og nytænkende forfatterskab bag sig, vil i dette spændende foredrag tage udgangspunkt i sin nyeste bog, Rygter om Gud – En bog om gudsbilleder på godt og ondt.

Gratis entré – kaffe 20 kr.

Torsdag d. 15. november
Gud og Mad – Børnegudstjeneste i Nordby kirke kl. 17.00

”Den store vandflod og regnbuen”

Udenfor er det efterår med regn og rusk. Ved denne børnegudstjeneste skal det handle om en stor regnbue, som blev til en kæmpe vandflod. Men vi skal også høre om den regnbue, som Gud satte på himlen. Og måske vi er så heldige at få besøg af selveste Noa, der byggede Guds ark. Gudstjenesten er målrettet børn i alderen 3-8 år, men hele familien kan sagtens deltage. Efter gudstjenesten vil vi spise noget dejlig mad sammen i sognehuset. Vi slutter af senest kl. 18.30 med en lille sang at gå hjem på. Vi glæder os til at se jer.

Tirsdag d. 27. november
Senior-gudstjeneste i Nordby kirke kl. 15.30

Vi nærmer os slutningen på kirkeåret men dermed også begyndelsen på det nye. Det skal handle om det gamle og det nye, om at sige farvel men også goddag, om at tage afsked men også om at få en ny begyndelse. Kom og vær med til en kort gudstjeneste efterfulgt af kaffe, fællessang og hyggeligt samvær i sognehuset. Vi glæder os til at byde jer velkommen.

Torsdag d. 28. november
Koncert i Sønderho kirke, kl. 19.30

3 Fiddlers 3 Traditions

Hvirvlende valse, glade polkaer, groovy jigs, fyrige reels og hæsblæsende hopsaer, nykomponerede numre og gamle dansemelodier. Det er nogle af ingredienserne du vil opleve til koncert med den internationale violintrio ”3 Fiddlers, 3 Traditions”, bestående af Ruthie Dornfeld, Jamie Fox og Kristian Bugge.

Gudstjenester i Nordby og Sønderho kirker sept. - nov. 2018

September

Søn. d. 2.	14. søn. e. trin.	Nordby Kirke Sønderho Kirke	kl. 9.30 kl. 11.00 ^(k)	Nanna D. Coln Nanna D. Coln
Søn. d. 9.	15. søn. e. trin.	Nordby Kirke Sønderho Kirke	kl. 11.00 kl. 9.30	Nanna D. Coln Nanna D. Coln
Tor. d. 13.	Gud og Mad/Børne- gudstjeneste	Nordby Kirke	kl. 17.00 ^(s)	Nanna D. Coln
Søn. d. 16.	16. søn. e. trin.	Nordby Kirke Sønderho Kirke	kl. 9.30 kl. 11.00	Nanna D. Coln Nanna D. Coln
Søn. d. 23.	Strikkefestival/Medita- tionsgudstjeneste	Sønderho Kirke <i>Indsamling: Det danske Bibelselskab – Plant håb i verden</i>	kl. 11.00	Miriam Florez
Tir. d. 25.	Senior-gudstjeneste	Nordby Kirke	kl. 15.30 ^(k)	Nanna D. Coln
Søn. d. 30.	Høstgudstjeneste/Fa- miliegudstjeneste	Nordby Kirke <i>Indsamling: Høstoffer</i>	kl. 11.00 ^(s)	Nanna D. Coln

Oktober

Søn. d. 7.	Høstgudstjeneste/Fa- miliegudstjeneste	Sønderho Kirke <i>Indsamling: Høstoffer</i>	kl. 11.00 ^(k)	Nanna D. Coln
Søn. d. 14.	Meditationsgudstjeneste	Nordby Kirke	kl. 16.00	Miriam Florez
Tir. d. 16.	Aftensang	Sønderho Kirke	kl. 20.00	Nanna D. Coln
Søn. d. 21.	21. søn. e. trin.	Nordby Kirke Sønderho Kirke	kl. 11.00 kl. 9.30	Nanna D. Coln Nanna D. Coln
Søn. d. 28.	BUSK-gudstjeneste/ Familiegudstjeneste	Nordby Kirke <i>Indsamling: KFUM-spejderne på Fano</i>	kl. 11.00 ^(s)	Nanna D. Coln

November

Søn. d. 4.	Alle Helgens gudstje- neste	Nordby Kirke Sønderho Kirke <i>Indsamling: Sankt Lukas Stiftelsen</i>	kl. 14.00 kl. 16.00	Miriam Florez Miriam Florez
Søn. d. 11.	23. søn. e. trin.	Nordby Kirke Sønderho Kirke	kl. 9.30 kl. 11.00	Nanna D. Coln Nanna D. Coln
Tor. d. 15.	Gud og Mad/Børne- gudstjeneste	Nordby Kirke	kl. 17.00 ^(s)	Nanna D. Coln
Søn. d. 18.	24. søn. e. trin.	Nordby Kirke	kl. 11.00	Nanna D. Coln
Søn. d. 25.	25. søn. e. trin./sidste søndag i kirkeåret	Nordby Kirke Sønderho Kirke <i>Indsamling: Sankt Lukas Stiftelsen</i>	kl. 11.00 ^(k) kl. 9.30	Nanna D. Coln Nanna D. Coln
Tir. d. 27.	Senior-gudstjeneste	Nordby Kirke	kl. 15.30 ^(k)	Nanna D. Coln

Kirkebil i Nordby Sogn: Gangbesværede tilbydes gratis kørsel til og fra gudstjeneste. Ring til Taxi, tlf. 7516 6200, i så god tid, at Taxi kan tilrettelegge kørslen. **k**: kirkekaffe. **S**: Spisning.

Gudstjenester på Fanø Plejecenter

Tirsdag d. 4. september kl. 10.00 - Nanna D. Coln

Tirsdag d. 2. oktober kl. 10.00 - Nanna D. Coln

Tirsdag d. 6. november kl. 10.00 - Miriam Florez